

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr., na mesec 60 kr., pošiljatev na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 2 gl. 50 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 246.

V Ljubljani v sredo, 28. oktobra 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z 1. novembrom prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponovno, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gl. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2.50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gl. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1.50
„ mesec	„ —50

za donajanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Položaj na Balkanskem polotoku.

Najvažnejše dnevno vprašanje naše vnane politike je nedvojbeno položaj na jugu, kajti malokatera država je v toliki meri interesovana tam doli nego naša. Ni torej čuda, če vsi politiki z velikim zanimanjem sledijo vsem dogodkom na Balkanu. Ta teden še sniti se ima konferenca poslanikov, da odloči vzhodnorumelijsko vprašanje, da izreče svojo rzsodbo o dogodjajih z dne 18. septembra.

Ko se je pred blizu petimi tedni v svet razglasilo zjedinjenje vzhodnje Rumelije v „Veliko Bolgarijo“, tedaj bil je v prvem trenutku ves svet skoro popolnoma uverjen, da knez Aleksander ni na lastno roko in na svojo odgovornost združil

dve provinciji ter si nadel naslov: Knez zjedinjene Bolgarije; tedaj je vladalo splošno mnenje, da se je ta dogodek dovršil pod zaščitstvom, da se je o njem dogovarjalo v Skjernjevicah in Kromeriži.

To pa je bila zmeta; Bolgari ravnali so samosvojno, knez Aleksander ni se brigal za mnenje evropskih vlastij, ni vprašal za svet pri bolgarskem zaščitniku, pri Rusiji. Navzlic temu se je dovršilo zjedinjenje. In tedaj razširilo se je zopet mnenje, da bi se moglo priznati zjedinjenje, in celo razžaljena Rusija kazala ni posebnega protivja; in znana je še izjava Tiszina v ogerskem državnem zboru o položaji na jugu, namreč da plovdivski dogodek ne ostane brez posledic ter da najbrže ne bode možno ohraniti berlinske pogodbe v vseh točkah nekrušene.

Uže so se bile vlasti skoro zjediniile, naj se prizna zjedinjenje Bolgarije, a tedaj začul se je vojni glas iz Srbije in Grčije; obe državi sklicevali sta s krčevito hitrostjo in nestrpnostjo svoje čete pod orožje ter je postavile ob mejah. Srbija zahteva, naj ostane na Balkanu prejšnji položaj, naj se ne moti ravnotežje, Grčija vidi v zjedineni Bolgariji oškodovane svoje interese: Če se prizna zjedinjenje Bolgarije, tedaj odločni sta do skrajne meje braniti svoje interese ter zahtevati svoje historične pravice. Ta odločni glas našel je odmev v Macedoniji, Albaniji, Rumuniji, pričelo se je uže gibanje — trenotek še in razvilo bi se bilo v vsej nevarnosti orientalsko vprašanje.

Tedaj pa se je soglasno začul z Dunaja, iz Berolina, iz Petrograda odločen: Stoj! Turčija, katera je bila uže voljna priznati zjedinjeno Bolgarijo, zatekla se je zdaj k vlastem in v njihove roke izročila rešitev tega kočljivega vprašanja. Državnikom ni se zdel primeren čas, razkosati

evropsko Turčijo, poslali so se Grčiji in Srbiji resni opomini, naj se v lastno korist ne oborožujete dalje ter ne pričnete vojne. Ta glas imel je svoj vpliv; čete obeh držav stojijo brezposelno na meji, kabineta pa čakata odločitve od konference poslanikov.

Delj časa uže posvetujejo se zastopniki raznih držav, neprestano nosi brzozjav poročila od jednega kabineta do drugega, a vedno se ni še doseglo popolno sporazumljenje med raznimi vlastmi. Jedna skupina vlastij hoče, naj se na Balkanskem polotoku uvede prejšnji položaj, druga skupina pa je mnenja, naj se odobri zdanji položaj. Prvi na čelu je Rusija, ista Rusija, katera je za svobodo Bolgarov vojevala krvavo, dragoceno vojsko, katero pa je nehvaležno, samosvojno in pustolovno postopanje kneza Battenberga zdaj globoko užalilo, drugi pa Angleška, katera si upa v Aleksandru pridobiti poslušno orodje.

Ta teden imajo se sniti h konferenci poslaniki, da odločijo o dogodku z dne 18. septembra, da se, ali izrekó za prejšnji položaj, ali pa priznajo zjedinjenje Bolgarije ter zavrnejo Grčijo in Srbijo z njenimi zahtevami. Naj se bolgarsko vprašanje reši tako ali tako, nastanejo vender še nova vprašanja: Ali se bodo zapadne vlasti brezpogojno podvrgele rzsodbi ter cesarskih vlastij? Ali bodo Bolgari zadovoljni z rzsodbo? Kaj poreče Grčija? Ostane Srbija mirna, če se zjedini Bolgarija, kako bode kralj Milan mogel zadovoljiti svoj narod? To so vprašanja, kočljiva vprašanja, na katera danes pač ni še možno dati odgovora; pojasnila pač prinese najbližja prihodnost.

Stališče naše države pri tem vprašanju je pač zahteva, naj se pri trocarskem shodu sklenjen evropski mir ohrani ter naj se bolgarska zadeva reši mirnim putem. Če pa bi prišli na jugu naši

Listek.

Prokleta!

Roman Spisal Emile Richebourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

Po kratkem odmoru govori grof nadalje: „Da se pa načrt posreči, imeti nam je treba v bližini gospé grofinje zaveznico. Ako bi koga pošiljali tjà, lahko bi grofinja sumila. Pri tem bi nam lahko Marijeta pomagala, ker ljubi Firmina in bi ga rada poročila. Ponudil bi ji doto 10 000 frankov. Misliš li, da bi ta svota zadostovala, da podkupimo Marijeto?“ — „Premalo poznam značaj dekličin, da bi o tem mogel kaj soditi.“ — „Vsekako lahko poskusimo. Imela bi sicer prav malo opravka. Le vrata bi odprla, da pes pride k otroku. Tudi bi naj skrbela za to, da je otrok dovolj povit, da se ne poškoduje, ko ga pes odnese v gobci. To je vse! Jaz celo želim, da se Marijeta ne pouči o vsem načrtu. Ona naj vrata odpre, ne vedoč, zakaj. In, če je enkrat otrok odveden, bode primorana,

molčati, ker je naša sokrivka. Vsekako hočem sam z njo govoriti, kohitro se izrazi, da je zadovoljna, da nam služi. Tedaj ji hočem razložiti, kako se mora obnašati, da se otrok obvaruje; ker jaz mu ne želim smrti — o, gotovo ne!“ — „Pa kaj hočete, gospod grof, z otrokom, kadar ga odvedete materi?“ — „Hočem ti zaupati, Germain. Uže od danes moraš skrbeti za to, da dobiš otroku dobro zavetišče (asyl). Lehko najdeš vbogo družino, katera otroka sprejme za dobro plačilo. Tudi rento hočem zagotoviti otroku, da ne bode trpel pomanjkanja. Glavna reč je le, da nikdar ne iztakne skrivnosti svojega rojstva. Vrh tega odmerim otroku tudi stotisoč frankov, koje dobí, ko bode dvajset let star. Vse te svote — sploh vsa stvar — mora iti skozi tvoje roke; mojega imena pa ni smeti imenovati v vsej tej zadevi. Sicer se o podrobnostih še pogovoriva. Saj je še časa za to! Tudi zá-te, Germain, hočem skrbeti; bodi tega gotov! Pred vsem bodi ti sedaj ta skrb, da z Marijeto govoriš ter si jo skušaš pridobiti. Uže jutre odpotuješ v d' Arfeuille. Se ve, v gradu samem se ne smeš kazati. Najbolje bi bilo, če bi Firmin

še danes pisal Marijeti, da jej ima nekdo nekaj važnega razodeti. V ta namen naj torej pride o tej in tej uri v gozdíč za grajskim parkom. Ni treba, da te za zdaj še imenuje.“

In zgodilo se je tudi tako! Pismo je odšlo. Germain odpotuje drugi dan, in po šestih dneh vrne se z naznanilom, da je Marijeta zadovoljna, gospoda grofa slepo ubogati.

12.

Mesec, ko je imela grofinja poroditi, bližal se je.

Uže štiri dni se je bavil grof Bussières v Clamecy-u, v bližnjem kraji d' Arfeuille-skem. Stanoval je z drugim imenom v gostilnici, kjer je izpovedal, da je trgovsk popotnik. Ker imajo taki ljudje večkrat velike svote saboj, čudili se niso v gostilnici, da je tega trgovca spremljal tako velik pes.

Germain, da bi še bliže bil gradu in da bi po Marijeti takoj vse ovedoval, nahajal se je v vasi Blerzy, ki stoji tik d' Arfeuille-a. Živel je tu v gostilnici.

interesi v nevarnost, tedaj pač zaupamo našim previdnim državnikom, da jih bodo umeli varovati, če treba tudi z orožjem.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Take odpomoči bi se smeli prizadeti krogi s toliko večjo opravičenostjo nadejati, ker jo ukazno zahtevajo ne le skušnje zadnjih let in veleva nujna premena v izdelovanju povišanje uvoznine na pravo razmerje z izlečki barvilnega lesa, ampak ker mora tudi carinska novela nemške države, zaščit, s katerim se je ona opasala proti tuji uvožnji, prisiliti vendar le Avstrijo, da promeni uvoznine tako, kakor so nepogrešno potrebne v zaščit avstrijske trgovine, obrti in kmetijstva.

Take odpomoči treba najnujnejše obrtni stroki, ki se bavi z drobljenjem barvilnega lesa in barvilnih korenov, ako noče, da se zatre po tekmovalni od severa in posebno v južnih pokrajinah cesarstva, kamor se mora surovina iz Trsta dovažati, bilo bi nemogoče, da se vzdrži.

V kaki meri se je pomnožila uvožnja zdrobljenega barvilnega lesa iz Nemčije, odkar se je znižala uvoznina, kažejo uradni izkazi desetletja 1875—1884. Poleg teh iznaša uvožnja na metercente:

preko Trsta:	iz Nemčije:
1875: 161	5323
1876: 105	4576
1877: 70	5698
1878: 42	6377
1879: 118	7010
1880: 383	9603
1881: 240	10590
1882: 220	13448
1883: 231	13956
1884: —	14812

tedaj odkar se je znižala carina, pomnožila se je uvožnja od severa za blizu 300%.

Ta množitev je rasla neprestano; vsled znižane carine gospoduje nemško tekmovalje uže sedaj avstrijskim deželam, ki največ rabijo barvilnega lesa: Česki, Moraviji in Šleziji; tudi uže zdaj sili v srce našega cesarstva — v kronovino Doleno-Avstrijsko in se bode še od leta na leto širilo, ker so nemškemu tekmovalju razmerja mnogo ugodnejša nego avstrijskemu.

Nemško tekmovalje ima uže po krajevnih in prevoznih razmerjih preogromno prednost nad avstrijskimi izdelovalci. V Hamburgu, ki je po svojem urejenem in obilnem plovnem prometu z vsemi deli zemlje pred vsemi odločilen, so pogoji nakupovanju ne le gledé velikosti, ampak tudi gledé boljšega kupa mnogo laготnejši, nego se avstrijskim izdelovalcem nudijo; štajarski, kranjski ter primorski pa morajo dobivati barvilni les v kosih in barvilna korena le preko Trsta. — Vrhu

Bilo je skleneno, da Marijeta o določenem času odpre vrata, ki vodijo iz gradu na vrt, potem pa po vrsti vsa druga, da bode možno, priti do sobe, v kateri bo novorojeno dete. Druzega jej niso bili razodeli, in niti ni slutila, kako čudno nalogo je grof namenil psu!

Vender po previdnih naredbah in po velikem plačilu, katero so jej bili obljubili, sodila je, da se gotovo tiče resne stvari. Navzlic temu ni se obotavljala niti trenotek. Denar jo je bil preslepil. V pogovoru z Germainom izrekla je bila: „Če bode otrok deklica, zvala se bode Leontina; če bode fantič, krstili ga bomo za Leona.“

Naposled je prišel pričakovani dan! Germain, dobivši naznanilo po Marijeti, teče v Clamecy ter se povrne z grofom in njega štirinogatim pomagačem. Ko se naredi noč, zmuznejo se skozi mala vrata v park ter zlezejo proti gradu. Bilo je proti koncu meseca januarija. Po nekolikih rosnih dnevih, postalo je bilo zopet prav mrzlo.

Grof se vsede na klop, pes je bil na njegovi strani. Germain je prisluškoval na konci goščave pri klopi.

tega so na severu ugodna prevozna razmerja v severne avstrijske kronovine po od leta na leto cenejših plovstvenih razpošiljavah po Labi in Odri in pa severni prevozniki zavodi, ki opirajo obrt in trgovino v vsakem obziru po vsemožnih sestavah. Celó v odpravi barvilnega lesa po železnici v najvažnije potrošivne kraje severnih avstrijskih pokrajin ima Hamburg veliko prednost izdelovalcem južnih pokrajin nasproti. Po železnicah se razpošilja prav redkokrat in izjemno, navadno se odpravlja blago s sestavljenim plovnim in železničnim tovorstvom, in kake razlike so gledé prevoznih stroškov v prid Hamburga, razvidijo se iz sledečega kazala, iznašajoč za metercent:

od Hamburga:

z železničnim tovorstvom:		s sestavljenim plovnim in železničnim tovorstvom:	
R. M.	gld. a. v.	R. M.	gld. a. v.
v Liberce	2,72 à 60 s. = 1,63	1,25 à 60 s. = —,75	
„ Prago	2,78 „ 1,72	1,50 „ —,90	
„ Brno	3,86 „ 2,32	3,22 „ 1,93	
„ Krnov	3,67 „ 2,20	2,09 „ 1,25	
„ Belsko	4,26 „ 2,55	2,48 „ 1,49	
„ Opavo	3,86 „ 2,32	2,26 „ 1,36	
„ Lvov	6,93 „ 4,15	4,84 „ 2,90	

preko Trsta:

v Liberce:	gld. 3,05
„ Prago:	„ 2,84
„ Brno:	„ 1,96
„ Krnov:	„ 2,40
„ Belsko:	„ 2,46
„ Opavo:	„ 2,67
„ Lvov:	„ 3,86

Poleg tega je pa še neka obstojnost, ki opravičuje in vsiljuje povišanje carine za „barvilni les, zdrobljen.“ Za časa prejšnje više carinske dobe bila je trgovina z „barvilnim lesom, zdrobljenim“, čisto drugačna nego je zdaj. Takrat se je umelo pri nas za pojem: „barvilni les, zdrobljen“, zgolj prvotno pripravljen kupčijsk pridelek. V kosih iz tujine dobljeni barvilni les se je namreč prosto zdrobil, to je zrezal ali zrašpal, in prirodni, to je surov poprodajal trošivcem, kateri so ga še-le potem (kolikor so ravno umeli) v pridobitev barvila parili in kuhali, ali pa so barvilni les neprav uporabljali. Toda sedaj, ali bolje, odkar se uporabljajo izlečki barvilnega lesa, zahteva se vse kaj druzega od zdrobljenega barvilnega lesa.

Trošivec hoče, da po polnem pridobi barvilo iz barvilnega lesa v najkrajšem času in z najmanjšim delom in da more to doseči, mora tvornik barvilnega lesa zdrobljeni les prav dobro pripraviti ter prekuhati in tako za trgovino pripraviti izdelek, ki je po svoji bitnosti in izdatnosti podobnejši „izlečku v lesni obliki“, nego za prejšnjega časa poznanemu „barvilnemu lesu, zdrobljenemu.“

Po takem potrebnem izboljšanjem rokovanju so se podražili izdelovalni troški za 100% in ker je iz-

delek bistveno drugi postal, je torej tudi umestno, da se za-nj uvoznina stavi bliže oni za „barvilne izlečke“ (3 gld. za metercent), saj se dá dokazati, da je strokovnjaško prav ukvašen, oziroma pripravljen (apretovan) barvilni les še jedenkrat tako izdaten, kakor prejšnji nerokovani surovi barvilni les.

Prošnja za obrano s povišanjem uvoznine je tedaj v vsakem oziru opravičena.

Leta 1882. po vis. c. kr. vladi urejena diferencijalna carina za kavo je dovoljno dokazala, kako bi mogla časa primerna carinska uredba uvaževanje kave na pravo uvozno mēr napotiti in kako bi se dalo s tem težišče uvaževanja od Nemčije v Trst obrniti.

Poleg uvozne statistike vis. c. kr. trgovskega ministerstva bilo je v petletji 1880 do 1884 uvoženih metercentov:

preko Trsta:	iz Nemčije:
1880: 69 710	237 579
1881: 75 452	262 765
1882: 147 049	211 000
1883: 224 443	91 157
1884: 276 643	80 120

Dokazno je tedaj s številkami, da je naše trgovišče Trst gledé kave v tekmovalni popolnoma prekosilo Nemčijo, in ravno tako, kakor se je moglo v tem zgoditi, možno je tudi, da se bode uvaževanje barvilnega lesa, ki iznaša sedaj vsako leto blizu 90 000 metercentov, po največ krenilo pot preko Trsta, kakor hitro se odstranijo zdanje ovire, kar bi bilo tudi za trgovišče Trst in za južno-avstrijske železnice velike koristi.

Ker gre tu za to, da bi se mogli vzdržati nasproti severnemu tekmovalju, bilo bi pri uređovanju diferencijalne carine dovolj, da se pusti sedanji postavek ob uvaževanju po morji, ob uvaževanju po kopnem pa naj bi se sedanja uvoznina podvojila, ako bi ne bilo dopustljivo, da se prejšnji postavek zopet uveljavi. Dobro bi bilo tu, da se razmotruje vprašanje, naj bi se li uredila tudi diferencijalna uvoznina za „barvilne izlečke“. Poleg statistike se je uvozilo tega blaga v petletji 1880—1884 metercentov:

preko Trsta:	iz Nemčije:
1880: 57	17 480
1881: 92	20 527
1882: 90	22 244
1883: 123	23 495
1884: —	27 317

Uvoz se je tedaj blizu 40% povečal, in če ostane dosedanje carinsko razmerje, ne bode se to blago nikdar uvaževalo preko Trsta. Ako pa bi se ustanovila diferencijalna uvoznina v korist uvaževanju po morji, dal bi se tudi uvoz tega čez dalje več potrošivnega blaga nagniti preko Trsta in Reke, kar bi bilo z ozirom na uvozno količino vsakakor ne male koristi za naši trgovišči Trst in Reko.

Grof ni se niti trenotek obotavljal, da izvrši, kar je sklenil. In vender je bil dober človek! Očetovska ljubezen pa ga je bila po polnem zmotila. Saj deloval je le za svojega sina! . . .

Okolu polu devetih se zaslisiijo v drevoredu stopinje. Pes nastavi ušesa, vender ostane miren. Germain stopi iz goščave ter pogleda, kdo prihaja. Bila je Marijeta. Ne spregovorivši besedice sledi Germainu za goščavo.

„Nu?“ povpraša grof. — „Dovršeno je!“ zavrne Marijeta. — „Ali je deklica?“ — „Ne, deček.“ — „Kdo bo ponoči čuval pri vaši gospodinjji?“ — „Babica in jaz.“ — „In zdravnik?“ — „Ne ostane v gradu. Takoj odide.“ — „Dobro. Ali ste skrbeli za to, da se otrok . . .“ — „Babica ga baš sedaj povija.“ — „Ne zabite ničesar, kar sem vam naročal.“ — „Vse se lože izvede, ker babica in jaz bove ga menjalno čuvali. Ob deseti uri pojde spat. Ob dveh popolnoči jo potem zbudim, da pojdem sama počivat.“ — „To je prav dobro!“ — „Ob koji uri čem odpreti vrata?“ — „Po najstari uri Midva bova uže čakala pri grajskem zidu. In zdaj pojte zopet k svoji gospodinjji, Marijeta!“

Hišina odide takoj zopet v grad. „Deček! Deček je!“ šepne grof.

Bil je zelo ganen. Čem bolj se je bližala ura, tem tesneje mu je prihajalo. Tudi Germain je le s silo zakrival svoj strah.

Proti najstari uri zlezeta k gradu. Pes jima je sledil.

Bila je črna, viharna, mrzla noč.

Pri vratih, ki sta jih bila določila v dogovoru z Marijeto, ustavita se.

Okoli najstare ure je bila grofinja zadremala. Otrok je spal v svoji zibelki. Izvzemši Marijeto, katera je imela čuvali do dveh popolnoči, spalo je vse v gradu.

„Zdaj je čas!“ misli si hišina. Stopi k zibelki ter opazuje nekoliko časa otroka.

„Dobro je zavarovan! A zakaj pač skrbi grof toliko, da bi bil dobro povit?“

Pogledavši mlado svojo gospodinjjo, katera je imela zaprte oči, zapusti brez šuma sobo.

V koridoru prime luč ter hiti z njo v vežo. Tam odpre mala vrata. Germain je bil tu. Slišal je, kako je hišina ključ v vratih zavrtela.

(Dalje prihodnjič.)

Odsek misli, da bi izpolnjenja te pravične prošnje ne oviral menda pomislek na avstrijsko tekstilno obrt — barvarstvo, kajti lahko se dokaže, da težena mala povišica barvilne uvoznine avstrijskemu barvarstvu škodovati ne more.

Praktično izkustvo v barvarstvu uči, da se povprečno za pobarvanje 100 kilogr. volne rabi: blizu $\frac{25}{100}$ kilogr. barvilnega lesa, zdrobljenega, blizu $\frac{5}{100}$ kilogr. izlečka barvilnega lesa.

Za pobarvanje 100 kilogr. suknenine: blizu $\frac{20}{100}$ kilogr. barvilnega lesa, zdrobljenega, blizu $\frac{5}{100}$ kilogr. izlečka barvilnega lesa.

Za pobarvanje 100 kilogr. svile: blizu 80 kilogr. barvilnega lesa, zdrobljenega, blizu 20 kilogr. izlečka barvilnega lesa.

Ako se tedaj poviša uvoznina za „barvilni les, zdrobljen“, s 50 kr. na 1 gld., in za „barvilne izlečke“ s 3 gld. na 5 gld., povečali bi se izdelovalni stroški, na pr. za meter sukna, še ne prav za $\frac{1}{2}$ kr., in se torej ne more trditi, da bi se ta obrtna stroka po teženi carinski uredbi le v kolikaj znatni meri oškodovala, in to tem manje, ker se bodo barvila mnogo bolj podražila, ako se izvrševanje tej obrtni stroki ne omogoči in bi se potem trgovina izključno po severnem tekmovalni nadvladavala.

Vse to ocenjuje predloga odsek, naj se uredi uvoznina za „barvilni les, zdrobljen“, na 100 kilogr.:

- a) ako se uvozi po morji s 50 kr.,
 - b) ako se uvozi po kopnem z 1 gld.
- Za „barvilne izlečke“ na 100 kilogr.:
- a) ako se uvozijo po morji s 3 gld.,
 - b) ako se uvozijo po kopnem s 5 gld.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Nekateri listi vedó pripovedovati, da naš presvitli cesar namerava obiskati italijanskega kralja. Pri slovesu grofa Robilanta je baje izrazil se v tem zmislu. Shod pa bi se ne vršil v Rimu.

Te dni delujejo razni odseki delegacij in pričakuje se, da kmalu rešijo obširno stvarino, o kateri jim je razpravljati.

Nemški fakijski listi se jeze penijo, ker so koroški Slovenci predložili svojemu poslancu, trgovinskemu ministru Pinu, spomenico o položaji koroških Slovencev in ker je ta potem omenjeno spomenico dalje predložil ministerstvu za uk in bogočastje. Fakijski oponenti pač še vedno hočejo povsodi sami gospodovati in Slovana pritiskati na steno, a, hvalo Bogu, vsem narodom pravično vlado imamo na krmilu, katera se bode gotovo ozirala tudi na težnje koroških Slovencev.

Hrvatski sabor pričel je včeraj po šestnajst-dnevem presledku zopet svoje parlamentarno delovanje. V kratkem imel se bode posvetovati o preustrojni uprave. Pri tem ravnalo se bode po dveh načelih: administrativna decentralizacija in udeležba naroda pri upravi.

Tuje dežele.

V Pruski vršijo se ta teden volitve volilnih mož, kateri bodo prihodnji teden volili v državni zbor. „Nordd. allg. Ztg.“ poganja se za konservativce in narodne liberalce, češ, da bosta te dve stranki podpirali vlado ter z njo vkupno reševali velike naloge — državnega življenja.

Francozom na otoku Madagaskarji ne gre prav po sreči. Napali so Tarrafato, a bili so odbiti in se morali umakniti. To sicer za Francoze nima drugega pomena, nego to, da bodo vsled tega nasprotniki bolj navdušeni. Francozi postopajo počasi, in to daje sovražniku čas, da se organizuje.

Položaj na jugu se v slednjem času ni spremenil; Grčija in Srbija imate svoje vojake zbrane ob mejah ter pričakujete odločitve konference, katera se ima po najnovjših poročilih jutri sniti.

V Anamu se kristijanom hudo godi, skoro nobeno uro ni varno njih življenje; na mnogih krajih bilo je uže več kristijanov razmesarjenih.

Francozi razpošiljajo na vse strani svoje čete, katere izrekajo nad krvoločnimi tolpami hitro sodbo, a žal! da so te francoske čete preslabe.

Razne vesti.

(Tihotapstvo s cigaretami.) Z Dunaja se poroča: V nedeljo zjutraj okolu pete ure opazoval je nek redar na kolodvoru dva možka, ki sta se zelo sumnjivo okrog plazila in ki sta, kakor je bilo videti, pričakovala osobnega vlaka iz Pešte. Ko dotični vlak ob 6. uri dospè, stopi iz jednega voza mlad mož z dvema težkima kovčekoma. Oba sumnjiva moža se mu takoj pridružita in vsi trije podajo se v gostilno na kolodvoru. Redar, ki jih cel čas ni spustil iz očesa, gre za njimi ter zahteva od njih izkaznice. Ker je imeli niso, popelje jih na komisarijat in tu morali so odpreti svoje kovčke. Dobili so v njih 12000 cigaret. Pohajkujoči natak Fran Radetzky dobil je bil cigarete v Pešti ter jih prinesel sem. Ona dva, ki sta ga pričakovala, sta brata Karl in Leopold Schmied in sta tudi natakarja. Ta dva sta prizaala, da imata v svojem stanovanju še mnogo tabaka in cigaret, o čemer se je redarstvo tudi prepričalo. Vse tri tičke so takoj zaprli, ker se je bilo bati, da bi drugače pobegnili in da ne bi čakali obravnave.

(Dvesto osemindvajset let stara dekla.) Franica Hlavaček, po zunanem še mlada in lepa deklica, stala je pred nedolгим na Dunaji pred kazenskim sodnikom. Ko jo sodnik popraša, koliko je stara, ponudi mu poselsko knjižico, v kateri je baje nje rojstno leto navedeno. Temu je res bilo tako, a številka, ki je imela veljati za rojstno leto, spričevala je, da je Franica Hlavaček uže pred dvesto leti zagledala luč sveta. Kot rojstno leto bilo je v knjižici namreč zaznamovano leto 1657. Vender stvar se je kmalu razjasnila. Na poziv sodnika priznala je namreč Hlavaček, da je sama številke popravljala. Rojena je bila leta 1857 in to leto je bilo tudi v knjižici zapisano, a ona bi bila veljala rada za 10 let mlajša, za to je hotela številko 5 spremeniti v številko 6. Pri tem pa se je zmotila in je številko 8 spremenila v številko 6. Na ta način se je namesto pomlajila, tako grozno postarala. K temu napotilo jo je baje to, ker je imela še le 25 let starega ljubčka in to vender ne gre, da bi bil ljubček mlaji, nego ona. — Sodnik obsodil jo je zaradi tega v globo jednega goldinarja.

(V jami se zbudil.) Iz Londona se poroča: Nek še le tri mesece star otrok bil je na videz vsled krča umrl. Truplo ležalo je predpisani čas na mrtvaškem odru, a potem položili so ga v krsto ter odnesli na pokopališče. Uže spustili so krsto v jamo, ko se začuje iz nje vekanje, vsled česar jo iz jame zopet ven potegnejo ter odpró. Otrok bil je živ in sedaj je baje uže upanje, da okreva. Ko bi se bil par minut pozneje prebudil iz smrtnega spanja, umreti bil bi moral na žalosten način prezgodnje smrti.

(Prebivalstvo Bosne in Ercegovine.) Te dni se je končal popis ljudstva v Bosni in Ercegovini, ki se je dosti natančneje vršil, nego v letu 1879. Podatek tega popisa kaže, da se je prebivalstvo teh dežel od l. 1879 od 1 158 440 pomnožilo na 1 336 091 duš, tedaj za 15 in pol odstotkov; izmed teh je bilo

	v letu 1879	v letu 1885.
Mohamedanov	448 618	492 710
Pravoslavnih	496 761	571 250
Katoličanov	209 891	265 788
Judov	3 426	5 805
Drugovernikov	249	538
Skupaj	1 158 440	1 336 091

Domače stvari.

(Dar.) Premili g. knezoškof dr. J. Misija daroval je Cecilijinemu društvu in kranjskemu društvu veterancev po 50 gld.

(Premeščanje.) Stotnik v domačem pešpolku št. 17. g. M. Kert, premeščen je, kakor čujemo, k 18. pešpolku v Kraljevi Gradec.

(Gosp. baron Gödel) izstopil je iz Hohenwartovega kluba, in sicer, kakor trdi „Politik“, zaradi tega, ker se ni slagal z adresnim načrtom večine v onih točkah, katere poudarjajo večje deželno samoupravo, kakor jo je priznal prestolni govor; g po-

slanec meni, da bi bila večja samouprava za njegove slovenske volilce po Štajerskem naravnost škodljiva, ker bi bili potem v graškem deželnem zboru po polnem prodani samovolji Nemcev.

(Pomoč Gorenjcem!) V včerajšnjem listu objavili smo oklic gospoda deželnega predsednika do blagosrčnega kranjskega prebivalstva, da priskoči na pomoč po obilih nalivih hudo poškodovanim Gorenjcem. Nadejemo se, da ta oklic najde odmev v slednji koči, da vsakdo po svoji moči položi dar za svoje bedne gorenjske rojake. Vsak najskromnejši dar sprejme se z največjo hvalečnostjo.

(Državni železniški svèt) je predvčeranjim na predlog člana gosp. K. Luckmanna o sprojemu ljubljanske postaje v direktni zvezni tarif sklenil, da se za zdaj to ne more popolnoma izvesti, pač pa se bodo skušali za Ljubljano doseči vsaj za nekatero blago tarifi, po katerih bode možno tekmovali.

(Pisateljsko podporno društvo) ima prvi zabavni večer v soboto 31. oktobra ob 8. uri v steklenem salonu ljubljanske Čitalnice. Čital bode gosp. dr. J. Vošnjak „o mističnih prikaznih človeškega duha.“ Ustop je dovoljen samo društvenikom. Društvu je dozdej v Ljubljani pristopilo 70 pravih in podpornih udov.

(Imenovanje.) Praktikant pri finančni direkciji v Trstu g. dr. Vladimir Globočnik imenovan je finančnim koncipistom.

(Požarna kronika.) Včeraj opoldne pričela je v Črni Vasi na ljubljanskem močvirju goreti kajza Marije in Jere Šušteršič. Zgorela je kajza in svinjak ter hranjena slama, senó in poljski pridelki. Škoda se ceni na 400 gld. Ljubljanski ognjegasci podali so se naglo na pomoč, a ob njihovem prihodu bilo je uže vse v ognji.

(Poskušana goljufija.) Včeraj dopoludne je neznan človek hišnemu posestniku in gostilničarju gosp. Druškoviču na Dunajski cesti prinesel pismo od premožnega Josipa Zorca, mlinarja v Švici pri Ljubljani; v pismu bila je izražena prošnja, naj se izročitelju pisma dá 1000 gold. Gospod Druškovič hotel je kar hitro izročiti zahtevano svoto; vender so ga opomnili domači, naj bi Zorc sam prišel po denar in tako je gosp. Druškovič tudi tujcu naročil. Tujec je odšel brez denarja, a pozneje oglasil se je z enakim pismom tudi pri trgovci gosp. Lorenziji za 1500 gold., pri hišni posestnici gospej Krašni v Kolodvorskih ulicah za 1000 gold. in na Tržaški cesti pri trgovci gospodu Plahutniku za 1000 gold.; na srečo pa niso nikjer dali denarja. Policija zasleduje sleparja.

(Ujel se je.) Včeraj ukrala sta znana postopača Perjatelj in Hudabivnik ob Ljubljani ležeč sod za petrolej. Takoj ga je šel jeden prodajat v prodajalnico g. Poženela na Cozovi cesti, češ, če morda hoče Poženel kupiti od trgovca g. Spoljariča sod. Poženel je pritrtil, a v tem trenutju stopi v prodajalnico Spoljarič sam; da on ni nič vedel o tej prodaji, je jasno. Tatinska tička je prijela policija ter ja izročila sodniji.

(Pesek je deževalo.) Pred kratkim smo poročali, da so v Celovci opazovali, da je deževalo prah, katerega so zanesli vetrovi iz Sahare. Jednako prikazen opazovali so, kakor poroča „Vaterland“, ob istem času v Italiji in v Siciliji. Ta list piše: „Močna nevihta, katera je v dnevih 14. in 15. t. m. po več krajih Italije in osebito po Siciliji divjala, prinesla je s seboj čudno, vže zdavna ne opazovano prikazen, da je deževalo pesek. Najbobilejši bil je po poročilih observatorija v onih krajih, kateri so po širjavnih stopinjah najbližji Rimu.“

(Kako naj se pošilja grozdje in drugo fino sadje.) Za take pošiljatve priporoča se naslednje ravnanje. Tla škatlje pokrijejo naj se najprej s plastjo pšeničnih otrobij, na to naj se dene dobro v papir zavito sadje, pokrije naj se zopet z otrobmi, potrese naj se škatlja, da se vsi prostori napolnijo, dobro z otrobmi; to ravnanje naj se ponavlja, dokler ni škatlja napolnjena. Tako shranjeno sadje se lahko daleč pošlje ter dobro obdrži svoj duh.

(„Matici Slovenski“) so na novo pristopili od 10. junija sledeči gospodje kot udje: Bergant Lovro, župnik v Gorenjem Logatci; Bizjak Vinko, župnik v Laporji; Bizjak Ivan, c. kr. kaznilniški kurat v Begunjah; Bralno društvo v Šempasu pri Gorici; Bratina Anton, veleposestnik na Ustiji; Brezovšek Dav., župnik

pri Sv. Martinu na Pohorji; Čitalnica v Ormoži; Čotar Josip, učitelj v Zgoniku; Dolenc Karol, župan in posestnik v Vipavi; dr. Fraidl Josip, c. kr. sodn. pristav na Vrhniki; Gerdadolnik Franc, posestnik v Dolenjem Logatci; de Gleria Anton, trgovec v Dolenjem Logatci; Golmajer Josip, kaplan na Bohinjski Bistrici; Gostiša Mihael, posestnik v Gorenjem Logatci; Ilowsky Albin, kaplan v Vipavi; dr. Jelenc Josip, odgojitelj na Dunaji; Jurij Benedikt, župnik v Poličanah; Kerne Ivan, vodja ljudske šole v Gorenjem Logatci; Klobovs Ivan, kaplan v Štanjelu; gospa Kogoj Marija, posestnica v Gorenjem Logatci; Korman Franc, župnik v Mežici; Košar Jakob, župnik na Zgornji Polskavi; Koželj Ant. duh. oskrbnik v Skopem; Kranjc Vekoslav, bel. koncipijent v Ormoži; Kralj Ignacij, bogoslovec v Gorici; Kralj Josip, župnik pri D. M. v Puščavi; Kramer Andrej, c. kr. okr. tajnik v Gorenjem Logatci; Kunstič Ivan, učitelj v Sevnici; Lavrenčič Matej, posestnik in deželni poslanec na Vrhopolji.

„Narodni Dom.“

Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani je razposlala do konca pretečenega tedna vsega skupaj 355 knjizic, izmed teh 284 krajcarskih in 71 desetkrajcarskih.

Največ knjizic je oddanih se vé da na Kranjskem, namreč 275; na Primorskem 34, na Štajerskem 26, drugod 20; na Kranjskem pobira 221 poverjenikov krajcarske in 54 poverjenikov desetkrajcarske doneske; na Primorskem 30 krajcarske in 4 desetkrajcarske; na Štajerskem 20 krajcarske in 6 desetkrajcarske; drugod 13 krajcarske in 7 desetkrajcarske. Največ knjizic kurzira se vé da po Ljubljani, namreč 148, in sicer 117 krajcarskih in 31 desetkrajcarskih; 13 jih je v Trstu, 12 na Dunaji, 10 v Novi Vasi pri Rakoku, 8 v Kranji, 7 v Lescah, 5 v Novem Mestu, po 4 so v Celji, Cerknici, Idriji, Postojini, Reki, Vrhniki in Zagorji pri Litiji. Po 3 so v Dolenjem Logatci, Gorenjem Logatci, Gradci, Ljubnem pri Gornjem Gradu, Mariboru, Planini (trg), Prigorici pri ribniški Dolenji Vasi in v Sodražici. Po 2 v Borovnici, na Brdu, v Gorijah, Št. Jarneji, Kameniku, Komendi, Loki, Loži, Metliki, Radovljici, Razdrtem, Selcah, Semiču, Trnovem in Žireh na Kranjskem; v Droženci pri Kobaridu, Gorici, Komnu, Koprju, Pulji in Ravnom pri Cirknem na Primorskem; v Ljutomeru, Mozirji, Ptujih in Veliki Nedelji na Štajerskem.

Posamezne knjizice nahajajo se še v Trnpi pri Postojini, Šmihelu pri Žužemperku, Goricah pri Kranji, Knežaku, Svibnem, Podbrezji, Premu, Ribnici, Polhovem Gradcu, Dobravi pri Kropi, Kropi, Kameni Gorici, Vrbovem pri Ilir. Bistrici, Dovjem, Planini nad Vipavo, Ustiji, Slapu, Bistri, Ljubnem pri Poduartu, Ratačah, Litiji, Višnji Gori, Kostanjevici, Begunjah pri Cerknici, Št. Vidu pri Zatičini, Studencu pri Igu, Jesenicah in Bohinjski Bistrici na Kranjskem; v Bolci, Šmariji pri Gorici, Gabrijah pri Ajdovščini, Brezovici pri Materiji, Nabrežini, Barkovljah, Šepuljah pri Sežani, Tolminu in Barki pri Divači na Primorskem; v Polzeli, Žusmu, Seegrabnu, D. M. v Puščavi, Št. Jurji pri Celji in Ormoži na Štajerskem; v Zagrebu, Liencu in Celovci.

Razprodanih je do sedaj 11 krajcarskih knjizic. Te dni poslali sta se nam kot 10. knjizica pod št. 183 iz Ljubljane (poverjenik g. R. K.) in kot 11. knjizica pod št. 156 iz Zagorja pri Litiji (poverjenik g. J. M.) uže tretja iz istega kraja in druga od jednega in istega poverjenika. Prav toplo zahvalo gg. poverjenikom na njihovem marljivem trudu. Le tako naprej!

(Denar in oglasila pošiljati je g. dr. Josipu Starétu, blagajniku „Narodnega Doma“ v Ljubljani.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Carigrad, 27. oktobra. Konferenca poslaničkov snide se baje v četrtek. V tukajšnjih diplomatskih krogih je razširjeno mnenje, da se Bolgarija vrne brez posredovanja Turčije k *Status quo*.

Rim, 27. oktobra. V provinciji Palermo je včeraj na koleri obolelo 41 oseb in umrlo 21.

Rio Janeiro, 27. oktobra. Brazilijanska cesarica pala je na stopnicah ter si zlomila roko.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 28. oktobra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld. 82.40
» » » » » srebri	82.75
Zlata renta	109.—
5% avstr. renta	99.70
Delnice národne banke	865.—
Kreditne delnice	283.—
London 10 lir sterling	125.05
20 frankovec	9.96
Cekini c. kr.	5.96
100 drž. mark	61.50

Tuji.

Dné 26. oktobra.

Pri **Mallé**: Walticer iz Londona. — Weiler, lesotržec, Holl, Klingseisen, Kubitschek, Hirner, Brunner, Schneider, trgovci, z Dunaja. — Stoček, trgovec, iz Brna. Pri **Slonu**: Alsing, trgovec, iz Porenske Prusije. — Friedrich, c. kr. podpolkovnik; Giegl in Mihalup, potovalca, z Dunaja. — Matličević in Grazzich, posestnika, iz Dubrovnika. — Minach, posestnik, z obitelji, iz Voloske. — Tachauer, trgovec, iz Kaniže. Pri **Južnem kolodvoru**: Filizh iz Medije. — Miklausch iz Senčurja. — Bloss iz Planine. Pri **Virantu**: Dernovšek, župnik, iz Želimej. — Čarman, posestnik, iz Kranjske Gore.

Umrli so:

Dné 26. oktobra. Janez Kuhar, umirov. poštini sprevidnik, 67 l., Cerkvene ulice št. 5, prisadna mrzlica. — Marija Košir, hišniška hči, 25 l., Stari trg št. 5, plućnica. Dné 27. oktobra. Marija Stenovec, delavka, 60 l., Kravja dolina št. 1, plućna krvavitev. — Marija Petek, hišna paziteljica, 48 l., Gospodske ulice št. 6, vodenica.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Noba	Mokrina v mm
27. oktobr.	7. zjutraj	728.02	8.2	szpd. sl.	obl.	8.0
	2. pop.	727.10	12.2	»	»	dež
	9. zvečer	726.00	9.2	svzh. sl.	»	»

Učeneo

ne izpod 14 let star, sprejme se takoj v neki večji prodajnici z mešanim blagom na Dolenjskem. Ponudbe vpošiljajo naj se opravištvu „Ljublj. Lista“. (161) 3-3

V našem založništvu je izišel na svitlo

drugi pomnoženi natis:

Poezije S. Gregorčičeve.

Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo

2 gld., nevez. 1 gld. 20 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

Umetne

zobe in zobovja

vdevlje po najnovjšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 59

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo; dalje

salicilno ustno vodo,

aromatična, vpljiva oživiljajoča, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 volika steklenica 50 kr., (115) 15

salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpljiva zeló oživiljajoča in napravi zobe blesteče bele, à 30 kr.

Blago za in obleke

le iz trajne ovčje volne, za moža srednje velikosti

310 metrov { za gld. 4,96 iz dobre ovčje volne;
za » » 8,— » boljše » »
jedno obleko { » » 10,— » fine » »
» » » » 12,40 » jako fine » »

Peruvijem iz najfine ovčje volne v najmoderniših bojah, najnoveje za gospejne suknene obleke, meter po gld. 2,20 in gld. 2,40.

Črni kožuhati Palmerston-tricot, čista ovčja volna za gospejne zimske plašče, meter po 4 gld., loden za gospejne plašče zoper dež in oblačila.

Popotne ogrinjače, komad po gld. 4, 5, 8 in do gld. 12,—. Najfineje obleke, hlače, prevlekače ali svrhne suknje, blago za suknje in dežne plašče, tifl, loden, komis, predenino, cheviot, tricot, ogrinjače za dame in biljardne preproge, peruvien, toskin priporoča

Ustanovljeno Jan. Stikarofsky — 1866 —

fabriška zaloga v Brnu.

Vzorki franco. Vzorki (ogledniki) razpošiljavajo se gg. krojaškimi mojstrom nefrankovano. Pošiljatve proti povzetju čez 10 gld. franco.

V zalogi imam sukná vedno za več nego 150.000 gld. av. v. in umeje se, da mi pri veliki svetovni trgovini ostane mnogo sukneneh ostankov, dolžih od 1 do 5 metrov, in sem torej primoran, take ostanke po jako nizkih fabriških cenah razpečavati. Vsak pametno misleč človek mora sprevideti, da od tako malih ostankov ni možno razpošiljati vzorkov na ogled, ker bi marveč vsled nekoliko stotin naročenih teh vzorkov ne ostali v kratkem nijedni vzorki a je torej skozi in skozi sleparija, ako firme suknene blaga inserirajo suknene ostanke; v tacih slučajih so vzorki odrezani od celih kosov a ne od ostankov, torej je namen takega postopanja očividno. (125) 24—16

Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjavajo ali pak se pošlje nazaj denar.

Dopisi vsprejemljó se v nemškem, ogerškem, českem, poljskem, laškem in francoskem jeziku.

Samo ta mesec še

Budimpeštanske razstavine srečke po 1 gld.

11 srečk 10 gld.

Glavni dobitek v gotovini

100.000 gld.

(159) 11

Dalje 20.000 gld. 10.000 gld. 5000 gld. a. v. itd. 4000 dobitkov

Upravništvo razstavine loterije v Budimpešti, Andrassyjeva ulica 43.